

VINERI • 23 MAI 2014 • ANUL LXIV NR. 21

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Ce fel de Europă îmi doresc
Adunări generale la AȚRU și la UCRU
„Această clasă mi-a fost foarte dragă...”

CALENDAR ORTODOX

26 mai, luni, Sf. Ap. Carp și Alfeu, din cei 70; Sf. Mc. Averchie și Elena.

27 mai, marți, Sf. Mc. Iuliu Veteranul; Sf. Sfinți Mc. Terapont și Eladie; Sf. Mc. Alipie; Sf. Ioan Rusul.

28 mai, miercuri, Sf. Sfant Mc. Eutihie, Ep. Melitinei; Sf. Cuv. Nichita Mărt.

29 mai, joi, (†) Înălțarea Domnului (Ispasul); Ziua Eroilor.

30 mai, vineri, Sf. Cuv. Isaachie Mărt. și Varlaam; Sf. Mc. Natalie.

31 mai, sâmbătă, Sf. Mc. Ermie; Sf. Mc. Eusebie și Haralambie.

1 iunie, duminică, Sf. Mc. Justin Martirul și Filosoful; Sf. Mc. Hariton, Firm și Valerian (Rugăciunea lui Iisus). Duminica a VII-a după Paști (a Sf. Părinți de la Sinodul I Ecumenic).

Gândurile săptămânii

„Iubirea nu este un târg: te iubesc pentru că mă iubești. Iubirea este o certitudine: te iubesc pentru că te iubesc.”

Liviu Rebreanu

„Prea des noi ne bucurăm de confortul unei opinii fără disconfortul cugetării.”

John F. Kennedy

„Caută să devii un om mai bun și asigură-te că știi cine ești tu înainte de a cunoaște pe cineva și a aștepta ca aceea persoană să știe cine ești!”

Gabriel Jose Garcia Marquez

**Vei învăța pe cheltuiala
ta că de-a lungul vieții
vei întâlni mai multe
măști decât chipuri.**

Luigi Pirandello

„Îmi place să știu totul despre noii mei prieteni, dar nimic despre cei vechi.”

Oscar Wilde

„Bunătatea, chiar când n-are faima inteligenței deosebite, are înțelegeri geniale.”

Vasile Băncilă

„Când plouă în suflet, nu-i niciodată senin afară, iar când e senin în suflet, nu plouă afară niciodată.”

Mihail Codreanu

„Frumusețea unei statui stă în forma sa exterioară; cea a unui om stă în comportamentul său.”

Demophilus

„Dacă n-am avea atâtea defecte, nu ne-ar face atâta plăcere să le observăm pe ale celorlalți!”

La Rochefoucauld

„Masca pe care unii oameni și-o pun poate fi mai esențială și mai adecvată ființei decât fața pe care o au.”

Lucian Blaga

„Ferește-te deopotrivă de prietenia dușmanului și de dușmănia prietenului!”

Nicolae Iorga

„Nu zice niciodată: »nu se poate«, ci începe cu »să vedem!«

Nicolae Iorga

„Glumeții se dovedesc adesea profeți.”

William Shakespeare

Budapesta

Expoziție de tapiserie la ICR

Martți, 27 mai, ora 18.00, Institutul Cultural Român din Budapesta, în colaborare cu Muzeul Țării Crișurilor din Oradea organizează vernisajul expoziției de tapiserie românească contemporană Maria Mihalache Blendea.

Vernisajul va avea loc în saloanele ICR Budapesta din strada Izsó nr. 5, în prezența artistei plastice Maria Mihalache Blendea și a prof. dr. Aurel Chiriac, director al Muzeului Țării Crișurilor din Oradea.

Expoziția va fi deschisă publicului vizitator până în data de 20 iunie 2014.

Micherechi

Botez Nou Testamental la Biserica Baptistă

Duminică, 25 mai, la Biserica Baptistă din Micherechi va avea loc un botez Nou Testamental.

La această sărbătoare vor sluji copiii, tinerii și fanfara bisericii. Cuvântul Domnului va fi proclamat de pastorul Bisericii, Petrică Crețu și tradus în limba maghiară de pastorul Borzási Csaba.

Cu acest prilej, patru suflători îl vor mărturisi pe Domnul Iisus Hristos ca Mântuitor.

A.C.

Pocci

Cupa prieteniei

O nouă ediție a competiției sportive „Cupa prieteniei” va avea loc la Pocci, pe 23 mai, în organizarea Autogovernării pe Țară. Vor participa elevi din toate localitățile românești din Ungaria.

Poza săptămânii

Vot la ATRU: – Să ridice mâna sus, sus, cel care are acasă niște cărți în plus (nu-i bai dacă-s românești), ca să le doneze pentru noi, că nicicum nu putem umple nici după zece ani aceste trei rafturi... Și nu știm nici de ce se îndoaie, că nu au pe ele nicio greutate.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

AȚRU renunță la grădiniță

Adunarea Generală a AȚRU s-a întrunit în ședință ordinară pe 14 mai, la sediul AȚRU din Jula. La plenary Adunării Generale, prezidată de *Trajan Kreszta*, președintele AȚRU, s-a dezbătut un informativ despre cele întâmplate între cele două ședințe, expunerea enunțului de legitimitate a Oficiului Guvernamental al județului, s-a discutat despre modificarea Statutului de funcționare al AȚRU și aprobarea Compendiului Intern al AȚRU.

Ședința s-a desfășurat în limba maghiară. Doar câteva intervenții scurte s-au făcut în limba română. După ce a salutat publicul, Kreszta Traján a informat membrii Adunării Generale despre evenimentele desfășurate de la ultima ședință încoace. Cu toate că de la ultima ședință au trecut aproape două luni și între timp au avut loc și alegeri, pe 6 aprilie, când domnul Kreszta a fost ales ca purtător de cuvânt al românilor din Ungaria în Parlamentul de la Budapesta, președintele s-a rezumat să vorbească la ședință doar despre nemulțumirile sale în ceea ce privește demersurile preluării grădiniței românești din Jula de către AȚRU, instituție care este până la ora actuală în

administrarea Primăriei Jula. Lupta pentru grădiniță se dă între AȚRU și Autogovernarea Românească locală, care de mai mulți ani susține grădinița, dar decizia este în mâna Primăriei Jula. Președintele a vorbit la ședință despre demersurile făcute la primărie pentru preluarea grădiniței, însă a fost criticat de către unii deputați

ai AȚRU, deoarece ei nu au fost consultați în această privință. În ceea ce privește concepția AȚRU cerută de conducerea grădiniței, președintele Kreszta a adăugat că s-a precizat că AȚRU nu se va implica în conducerea grădiniței și nu se atinge de personal, iar ca exemplu a dat școala din Săcal, unde directorul este maghiar și nu a fost schimbat, i s-a cerut doar ca în timp de doi ani să învețe românește. După discuțiile iscate între deputați privind preluarea grădiniței, într-un final s-a supus la vot dacă deputații sunt de acord să fie preluată grădinița de AȚRU sau nu. (Cont. în pag. a 5-a)

Uniunea Culturală și-a schimbat din nou Statutul

La sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria a avut loc sâmbătă, 17 mai, ședința Adunării Generale a UCRU. În cadrul ședinței, condusă de președintele *Marius Maghiaru*, au fost făcute câteva schimbări necesare în Statutul organizației în urma celor mai noi modificări introduse în Legea Civilă din Ungaria și în noul Cod Civil. La ședința anuală au fost aprobate și darea de seamă și gospodărirea UCRU pe anul 2013, precum și planul bugetar pentru anul în curs.

În urma ultimelor modificări din Legea Civilă privind statutul de funcționare, care prevede ca mem-

brii unei uniuni să fie și „organizațiile fără drept juridic sau societățile civile”, delegații comunităților lo-

cale a românilor din Ungaria vor avea din nou drept de vot la ședințele Uniunii. Astfel, în cadrul ședinței UCRU, la primul punct pe ordinea de zi, cei 25 de membri prezenți, din numărul total de 42 cu drept de vot, au aprobat modificarea Statutului UCRU pentru conformitatea cu statutul de utilitate publică.

Ședința a continuat cu prezentarea dării de seamă despre activitatea din anul 2013 a Uniunii și au fost dezbătute și aprobate gospodărirea din anul 2013 atât a Uniunii Culturale cât și a săptămânalului „Foaia românească”.

Privind planul de lucru pentru anul 2014, printre cele mai importante proiecte ale UCRU se numără susținerea în continuare a activității Corului „Pro Musica” și a Trupeii de teatru amator de la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula. (Continuare în pag. a 5-a)

EDITORIAL

Ce fel de Europă îmi doresc

Am văzut zilele trecute la televizor un sondaj de opinie, când oameni de pe stradă (nu oamenii străzii!) au fost întrebați despre alegerile europarlamentare. Când reporterul și-a dat seama că nu prea este înțeles, iar oamenii habar nu au cum și, mai ales, de ce să voteze la alegerile din 25 mai, unii au fost întrebați dacă știu oare pe ce continent trăim. Dintre cei pe care i-au arătat la televizor, niciunul nu a știut! Probabil pe cei care știu nu i-au arătat. La televizor doar unul singur a avut un răspuns categoric, de parcă atunci s-ar fi aprins lumina în mintea lui: Prahova. Și cu asta v-ați putut da seama că, da, sondajul a fost făcut de o televiziune din România. Nu ne-am dat seama cu ce scop, dar cu siguranță nu pentru a îmbunătăți imaginea României și a românilor, în general.

Suntem convinși că în orice colț al Europei (inclusiv în Ungaria) găsești oameni care habar nu au pe ce lume trăiesc. Doar că televiziunile nu își bat joc de propria țară și propriul popor cum, din păcate, se întâmplă de prea multe ori în România. Care este rostul acestora? Să ne distrăm noi, cei deștepți, de prostia unora? Mulțumesc frumos, dar eu nu așa vreau să mă distrez, că râd de alții. Nu cred că ar fi asta o glumă bună, ci mai mult lipsa toleranței, lipsa educației, lipsa bunului simț.

Și cred că tocmai acesta este unul dintre motivele pentru care ar trebui să mergem duminică la vot. Aderarea la marea familie care se numește Uniunea Europeană, a adus pentru noi, cetățeni ai Ungariei sau ai României, mii de noi posibilități. Nu doar economice, ci și educative. Acum 25 de ani visam cu toții să putem călători liber prin toată Europa fără vize sau controale umilitoare la vamă. Iată că acum doar lipsa banilor ne mai poate opri. Dacă ai suficienți bani în cont, poți să iei micul dejun într-o piațetă din Roma și, dacă vrei, poți să cinezi la poalele Turnului Eiffel. Am crezut că este un vis de neatinse ca și copiii noștri să aibă șanse să învețe la cele mai renumite universități din Europa. Iată că nu mai este. Orice tânăr chiar și din fostele state comuniste poate învăța la Sorbona sau la Cambridge, depinde mai mult de rezultatele lui la învățătură, decât de portofelul părinților.

Bineînțeles nu toată lumea se bucură necontenit de realizarea visului din 1963 a lui Robert Schuman, unul dintre fondatorii Europei unite. Pentru că nu suntem toți la fel de egali. Unii sunt mai egali, alții mai puțin egali. Și aici mă gândesc la noi, cetățenii fostelor țări comuniste. Cei care am trăit în partea estică a cortinei de fier am sperat că odată cu schimbarea sistemului și cu aderarea la UE, vom avea și drepturi egale. Nu s-a întâmplat așa. Criza noastră nu este la fel cu criza lor. Un român sau un ungur simte altfel pe portofelul lui criza mondială decât un englez sau un francez.

Să ne bucurăm totuși că suntem cetățeni ai Uniunii Europene? Cred sincer că da. Prin simplul meu vot, cu care știu că pot influența doar într-o foarte mică măsură alegerile pentru componența Parlamentului European, îmi voi putea manifesta părerea contra extremismului, contra intoleranței față de minoritățile naționale, față de oamenii cu dizabilități etc. Mi-aș dori să trăiesc, să trăim într-o Europă fără ură, fără marșuri naționaliste, fără discriminare. Într-o Europă a posibilităților economice, sociale și educaționale, o Europă a valorilor culturale. Și într-o Europă care protejează minoritățile lingvistice și etnice, o Europă unită, dar diversă. Și mai ales, într-o Europă pașnică.

Eva Șimon

Constantin Brâncoveanu a fost deshumat

Mormântul Brâncovenilor

Moăștele voievodului Constantin Brâncoveanu au fost scoase, zilele trecute, din mormântul aflat în interiorul bisericii Sf. Gheorghe Nou din București. În sicriu s-au găsit oseminte în formă de cruce.

Cercetarea arheologică a zonei mormântului lui Constantin Brâncoveanu din biserica Sfântul Gheorghe Nou confirmă descoperirile anterioare, din anii 1932 și 1985, osemintele fiind acelea ale domnitorului sfânt martir, a afirmat dr. Gheorghe Mănucu-Adameșteanu, responsabil șantier arheologic, arheolog expert, într-o conferință de presă desfășurată la

Muzeul Municipiului București – Palatul Șuțu.

„În sicriul lui Constantin Vodă Brâncoveanu s-au găsit un craniu și oseminte depuse în formă de cruce. Craniul aparține unei persoane de sex masculin, cu vârsta de cca 60 de ani, care prezintă urmele unei perforații de formă circulară pe osul parietal stâng, produsă de un obiect ascuțit. De asemenea, am putut observa pe partea posterioară a ramilor mandibulari urme ale unor leziuni produse de obiecte tăioase”, a spus Adameșteanu.

El a subliniat că „aceste observații sunt în concordanță cu datele istorice

cunoscute despre uciderea domnitorului Constantin Brâncoveanu și cu observațiile realizate cu ocazia analizei antropologice efectuate în anul 1932”.

Potrivit dr. Gheorghe Mănucu-Adameșteanu, au fost descoperite trei sicrie, depuse în cripte amenajate pe latura de sud a naosului lăcașului de cult. Într-unul dintre aceste sicrie au fost identificate osemintele domnitorului Constantin Vodă Brâncoveanu (1688–1714), depuse în cripta de nord a mormântului, încă din anul 1720, de Marica Brâncoveanu. În cripta alăturată au fost descoperite osemintele domnitorului Ioan Vodă Mavrocordat (1714–1719), care au fost identificate pe baza unor inițiale metalice (I.M.), însoțite de o coroană, montate în sicriu.

La deschiderea sicriului domnitorului Ioan Vodă Mavrocordat, printre oseminte se afla depus un recipient din sticlă sigilat care conținea un document olograf, semnat de principele Constantin Vodă Mavro-

cordat, în data de 22 mai 1934, prin care declara că în acel sicriu se află osemintele strămoșului său Ioan Mavrocordat.

Alături de aceste sicrie, în cripte se aflau oseminte depuse succesiv în decur-

sul secolelor XVIII–XIX. Pe 21 mai, rămășițele pământești ale domnitorului martir au fost așezate într-o raclă de argint și vor rămâne spre închinare, chiar în biserica pe care a ctitorit-o.

Familia Sucigan și-a botezat fetița

Conform învățăturii creștine, omul se naște cu pecetea păcatului strămoșesc. Dar mulți ne întrebăm: cum poate fi păcătos un copil, căci el este o ființă îngerească? Sfinții Părinți spun că un copil trebuie botezat nu pentru că el este păcătos, ci pentru că este muritor. Botezul îi dă omului nemurirea și viața veșnică și îl face ființă duhovnicească. Datoria părinților și a copilului este de a păstra această natură ierarhică. Sfântul Botez este întâia dintre Tainele Sfintei Biserici; este ușa prin care se intră în Sfânta Biserică. Și numai ajungând membri ai Bisericii lui Hristos ne putem învrednici și de primirea celorlalte Sfinte Taine.

Părinții credincioși Adam Sucigan și Monica Rocsin Sucigan au adus-o duminică, 11 mai, pe fetița lor Emma la Biserica „Sf. Nicolae” din Jula pentru a fi creștinată. Slujba de botez a fost oficiată de pr. Teodor Marc. Nașul de botez a fost Roland Ruja. A.C.

Ce sunt moăștele?

Moăște (sau relicve) sunt oseminte, rămășițe din trupul unui sfânt sau al unui fericit, veșminte sau alte obiecte ale sfinților sau strămoșilor unui popor, sau obiecte care au servit la martirizarea celor care au fost proclamați sfinți sau fericți.

Moăștele în creștinism (religia catolică sau ortodoxă) pot fi rămășițe din trupul unui sfânt sau al unui fericit, icoane, îmbrăcăminte sau alte obiecte cu care a ajuns în contact sfântul venerat.

Cuvântul românesc moăște provine din cuvântul slavon moști și se folosește mai ales în limbajul religios și doar la plural. Cuvântul moăște este sinonim cu cuvântul relicvă, la plural relicve, care provine din cuvântul francez relique, la plural reliques, „rămășițe”, care, la rândul său, provine din limba latină: reliquiae, „rămășițe”, „resturi”.

Venerarea moăștelor se practică atât în confesiunea

romano-catolică cât și în cea ortodoxă; în general creștinismul protestant consideră însă folosirea moăștelor a fi o formă de superstiție de aceeași natură ca și invocarea sfinților, anume o recădere în idolatrie și păgânism.

(De la Wikipedia, enciclopedia liberă)

Presupusele lanțuri ale Sfântului Petru, păstrate în Basilica di San Pietro in Vincoli din Roma

AȚRU renunță la grădiniță

(Urmare din pag. a 3-a)

Din cei 21 deputați prezenți, spre surprinderea președintelui, 8 deputați au votat contra, 6 s-au abținut, 5 au fost pentru, iar doi au lipsit din sală. Se pare, că în aceste condiții AȚRU nu va mai putea prelua grădinița din Julia.

Deoarece bugetul AȚRU a crescut la peste un miliard de forinți, au trebuit discutate și făcute niște modificări în Statutul de organizare și funcționare al AȚRU.

Unii membri ai Adunării Gene-

rale au avut de obiectat la câteva amănunte din Statutul de organizare și funcționare, câteva observații făcute de Ana Roxin din Budapesta au fost doar luate la cunoștință, însă câteva mici schimbări și propuneri făcute de deputatul Gheorghe Ruja au fost supuse la vot și s-a decis cu majoritate de voturi ca până pe data de 28 mai, când va avea loc următoarea ședință AȚRU, să se modifice în Statut. Acestea ar fi: incompatibilitatea; ședințele să fie înregistrate

pe dictafon iar materialul sonor să fie atașat la procesele verbale; ședințele să aibă de acum înainte o ordine de zi fixă; iar la capitolul diverse să nu se mai poată lua hotărâri.

La ultimul punct pe ordinea de zi s-a mai hotărât să fie angajat provizoriu un cenzor pentru Compendiul Intern al AȚRU, iar după alegerile din toamnă să fie pe acest post angajată o persoană permanent.

A.B.

Păreri înainte de decizia finală în cazul grădiniței din Julia

Autogovernarea Românească din Julia, condusă de dr. Ioan Ciotea, a ținut o conferință de presă la cald, joia trecută, în urma deciziei de miercuri, 14 mai, a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, conform căreia Adunarea Generală a AȚRU este de acord cu preluarea grădiniței românești din Julia de către Autogovernarea Românească locală.

Vicepreședintele dr. Gheorghe Ruja a caracterizat ca pe o surpriză această decizie a AȚRU, deoarece se știe că reprezentanța pe țară de mai multe luni a început tratative cu Primăria orașului Julia ca să preia dreptul de administrare al grădiniței, la fel cum s-a întâmplat cu școala și liceul românesc din oraș.

Reamintim că ambele autogovernări, atât cea pe țară cât și cea pe oraș, au cerut de la Primăria Juliei să devină administratorul grădiniței. Când i-a fost solicitată părerea, Autogovernarea Românească locală nu a fost de acord ca AȚRU să preia grădinița. Acum, că

AȚRU a trebuit să-și exprime opinia, în mod surprinzător, aceasta a susținut, cu majoritate de voturi, ca Autogovernarea Românească din Julia să preia grădinița.

Decizia finală este în mâna Consiliului Local al orașului Julia. Acesta se va întruni în ședință joia vii-

toare, pe 29 mai, când va lua o hotărâre. Care va fi aceasta nu se știe. Dacă nu hotărăște pe seama niciunei autogovernări românești, grădinița va rămâne în continuare în administrarea Primăriei Orașului.

E.Ș.

Procesiune de Ziua Copilului

Grupul școlarilor de la orele de religie de la școala generală din Micherechi și alți tineri din localitate, sub îndrumarea pr. Visarion Tuderică, organizează duminică, 1 iunie, de la ora 19.00, o procesiune de Ziua Copilului. Ceremonia religioasă va începe de la intrarea în sat dinspre Șercad și se va încheia la biserica ortodoxă printr-o rugăciune comună. A.C.

www.foaia.hu

Uniunea Culturală și-a schimbat Statutul

(Urmare din pag. a 3-a)

Alte evenimente pentru anul acesta, despre care s-a vorbit la ședință, sunt organizarea unei întâlniri a familiilor românești din Ungaria, organizarea unei conferințe și expoziții în memoria lui Constantin Brâncoveanu, în colaborare cu Episcopia Ortodoxă Română din Julia, precum și vernisajul unei expoziții Gheorghe Cohan, la sediul UCRU, etc.

Un alt punct pe ordinea de zi a fost aprobarea planului bugetar pentru anul 2014 și tot aici s-a decis ca suma de 108.174 forinți, obținută din 1% din impozitul personal oferit Uniunii pe anul 2013, să intre în competența Prezidiului pentru a decide în ce scopuri utile să fie folosită.

În ceea ce privește pregătirile pentru alegerile de naționalitate din luna octombrie a anului 2014, majoritatea celor prezenți au fost de acord ca Uniunea să participe la alegeri, deoarece e vorba de viitorul comunității. Majoritatea membrilor din Adunarea Generală a UCRU a fost de părere ca să se elaboreze cât mai urgent un program concret și să se organizeze o echipă care să ajute conducerea UCRU în campania pentru alegeri.

A.B.

Pe scurt...

JULIA

Miercuri, 28 mai, de la ora 14.00, la sediul AȚRU din Julia va avea loc ședința Adunării Generale a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. În cadrul ședinței pe ordinea de zi vor figura: aprobarea bugetului AȚRU pe anul 2013; aprobarea bilanțului Editurii de presă Nonprofit Kft și modificarea prevederii bugetare a Autogovernării pe Țară și a instituțiilor administrate de aceasta.

JULIA

Teatrul Român de Amatori din cadrul Liceului „N. Bălcescu” din Julia va prezenta în seara de 28 mai, pe scena Centrului Cultural Român, piesa „Pantalone se însoară”. Spectacolul va începe la ora 18.00. Sunt așteptați la spectacol nu doar elevii școlii, ci toți iubitorii de teatru românesc.

OTLACA-PUȘTĂ

Biserica ortodoxă română din Otlaca-Pustă, cu hramul „Înălțarea Domnului”, va sărbători joi, 29 mai, Înălțarea la cer, ultimul eveniment din activitatea pământească a Domnului nostru Iisus Hristos. Slujba arhierească, oficiată de Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul românilor din Ungaria și un sobor de preoți și diaconi, va începe la ora 9.30.

CENADUL UNGURESC

În Duminica a VII-a după Paști, pe 31 mai, prima Duminică după Înălțarea Domnului, biserica ortodoxă românească din Cenadul Unguresc, care este închinată acestui Praznic Împărătesc, își va sărbători hramul, iar după slujbă se vor desfășura lucrările primei conferințe preoțești de anul acesta, a Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria. Cu acest prilej, potrivit obiceiului, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan va săvârși Sfânta Liturghie Arhierească, împreună cu toți preoții români din Ungaria. Slujba va începe la ora 9.30.

JULIA

Centrul Cultural Românesc din Julia va găzdui pe 6 iunie, Festivalul folcloric „Perinița”. Vor participa elevi de la școlile în care se predă limba română în Ungaria, precum și echipe folclorice românești din Ungaria. Festivalul va începe la ora 10.00.

La mulți ani pentru tati, cel mai tare partener de joacă!

Deja devenită tradiție, Ziua Tatălui a avut mare succes la Grădinița Română din Bătania, și în acest an. După ce copiii i-au impresionat pe tăticii lor, spunându-le cât de mult îi iubesc și de ce, a venit rândul celor mari să-și bucure micuții. Câțiva tătici le-au prezentat copiilor meseriile lor și unele unelte cu care lucrează ei. Apoi au povestit cum se joacă acasă, împreună cu piticii lor. Cum să nu iubești pe cineva care se plimbă cu motocicletă adevărată sau lucrează cu cătușe, uniformă, chei francheze și trafaletți ...

În uralele copiilor, tăticii și-au prezentat apoi motocicletă sau excavatorul, pe care micuții au insistat să le încerce, spre marea lor distracție. Deși suntem siguri că și voi aveți tătici dintr-ăștia, vă arătăm câteva poze, și în spiritul valorilor de familie vă urăm: La mulți ani, mami! La mulți ani, tati! La mulți ani împreună, familie, spre bucuria copiilor tăi!

Mihaela Putin

„Cu drag, pentru tati!”

Din 2010, de când în România a fost legiferată ca sărbătoare Ziua Mamei și Ziua Tatălui, grădinița din Orașul Mare Românesc din Jula acordă o atenție și tăticilor, subliniind importanța fiecăruia dintre cei doi părinți în viața de familie. La grădinița românească din Jula, Ziua Tatălui a fost sărbătorită pe 13 mai. Tații au fost foarte încântați și în același timp foarte surprinși.

Micuții s-au pregătit pentru tații lor cu câte o poezioară și cu o felicitare făcută de mânuțele lor exprimându-și gândurile pentru ei „Cu drag, pentru tati”. A.C.

**Ziua Familiei
la Grădinița
din Jula**
6 iunie 2014
ora 16.00

Program de Ziua Mamei la grădinița din Jula

Ființa cea mai dragă, mama a fost sărbătorită pe 7 mai printr-un program artistic variat oferit de copilașii de la grădinița din Orașul Mare Românesc din Jula. Cuvintele de mulțumire au fost exprimate prin versuri gingașe și cântece în limba maghiară și română. Cu lacrimi de fericire și mândrie bineînțele, mămicile și-au deschis brațele pentru a primi cuvintele calde și deosebit de sincere ale copiilor lor. A.C.

Succesul copiilor din Micherechi la Beiuș

Sala Mare a Primăriei Beiuș a găzduit, pe 6 mai, cea de-a V-a ediție a festivalului concurs național „Tradiții și obiceiuri populare românești”, organizat de Școala Gimnazială „Nicolae Popoviciu” din Beiuș unde peste 20 de formații folclorice ale școlilor gimnaziale și liceelor din județele Alba, Bihor, Hunedoara, dar și din Micherechi (Ungaria), au prezentat dansuri, obiceiuri și cântece populare.

Festivalul a debutat cu parada portului popular, elevii pornind într-un marș de la sediul școlii până la Primăria Beiuș. Coordonații de proiect au fost prof. Daniela Rada, prof. Maria Horge și prof. Adina Cioleş – care este și directorul instituției gazdă.

Școala generală bilingvă din Micherechi a fost prezentă prin grupul de dansuri populare locale,

instruite de coreograful Nándor Kozma.

Conducătorul grupului de dansatori din Micherechi a fost profesorul Zoltán Ruja, care a declarat că legătura dintre Beiuș și Micherechi este de 8 ani, apreciind totodată organizarea festivalului din Beiuș, la care copiii din Micherechi de fiecare dată se simt foarte bine cu frații lor români din Beiuș.

Premiile au fost acordate de juriu pe secțiuni: soliști vocali, obiceiuri populare, grupuri vocale și dansuri populare. Juriul festivalului compus din specialiști în etnografie și muzică populară, a acordat Trofeul concursului Ansamblului Școlii generale bilingve din Micherechi.

Felicităm pe această cale elevii dansatori din Micherechi, și-i așteptăm și la următoarele ediții ale Festivalului. Prof. Ioan Miklós

Sfârșit de an școlar la grădinițele românești din Ungaria

Luna mai este încărcată de momente cu multe emoții. La începutul lunii mai s-a desfășurat serbarea de adio a absolvenților promoției 2010/2014 de la Liceul „N. Bălcescu” din Jula, iar spre sfârșitul lunii, copiii din grupele mari ale

grădinițelor își iau rămas bun de la grădiniță, de la educatoare, doici și de la jucării. Șirul serbărilor de sfârșit de an școlar de la grădinițele românești din Ungaria au început pe 9 mai la grădinița din Apateu, unde 7 copii au spus

adio grădiniței. În tabelul de mai jos vă publicăm datele serbărilor de sfârșit de an, numărul copiilor care vor părăsi grădinițele unde se predă limba română și numărul copilașilor înscriși în grupa mică pentru anul școlar 2014/2015:

Aletea	31 mai, ora 10.30	5 copii	s-au înscris: 1 copil
Apateu	9 mai	7 copii	6 copii
Bătania	30 mai, ora 10.00	13 copii	8 copii
Bedeu	31 mai, ora 14.00	3	2 copii
Cenadul			
Unguresc	7 iunie, ora 9.00	12 copii	6 copii
Chitighaz	30 mai, ora 9.00	29	18 copii
Jula	30 mai, ora 16.00	34 de copii	14 copii
Micherechi	23 mai, ora 17.00	19	18 copii
Săcal	31 mai, ora 9.00	11 copii	6 copii
			A. Cioacă

Serbare de adio la grădinița din Apateu

Stimați cititori ai Foii românești din Ungaria și iubitori ai teatrului, poate nu știți, dar anul în curs, 2014, a fost an de desfășurare a *Bienalei Shakespeare*, în orașul Băniei, adică în Craiova, la Teatrul Național „Marin Sorescu”.

Festivalul a fost înființat din inițiativa maestrului *Emil Boroghina*, acum 20 de ani, el a fost și fondatorul Fundației Shakespeare, din Craiova.

Anul acesta, Bienala se află la cea de a IX-a ediție. Festivalul în momentul de față a devenit o manifestare culturală de importanță națională și internațională, face parte din „comunitatea” celor câteva Festivaluri Shakespeare din lume, printre altele și cel de la Jula, din Ungaria, unde an de an cei de la Craiova sunt invitați. Bienala nu este doar un „maraton” al spectacolelor Shakespeare, alese de prin lumea întreagă, nu! Ea reunește conferințe, lucrări științifice ale shakespearologilor, ale teatrologilor, criticilor, din lumea întreagă. În timpul desfășurării programului bienalei au loc și prezentări de carte legate de diferite tematici shakespeare-iene sau lansările noilor traduceri din opera dramatică a marelui scriitor, expoziții legate de spectacole, costume, portretistică ale marilor eroi din piesele sale celebre, obiecte din epocă etc.

De fiecare dată, Bienala s-a desfășurat sub un generic ales de organizatori. Anul acesta, în 2014, deci,

Scurtă corespondență culturală

„Shakespeare al tuturor”

Craiova, 23 aprilie – 4 mai 2014

s-a desfășurat sub genericul: „Shakespeare al tuturor”, Craiova 2014.

Această a IX-a ediție a Festivalului Internațional Shakespeare s-a desfășurat în condiții speciale, el este dedicat aniversării celor patru secole și jumătate de la nașterea „Regelui Teatrului” – a lui William Shakespeare – urmând ca în anul 2016 cea de a X-a ediție a Bienalei de Teatru să se desfășoare sub semnul comemorării a 400 de ani de la moartea marelui dramaturg. Genericul acelei ediții va fi: „Shakespeare pentru eternitate”.

Nu întâmplător, anul acesta, deci cu ocazia aniversării nașterii lui William Shakespeare, la Bienala de la Craiova a fost prezent celebrul teatru-mamă a lui Shakespeare, teatrul unde i s-au jucat pe vremea lui toate textele. Acesta este celebrul „Globe” Teatru, prezent în vremurile noastre în toate albumele și tratatele de istorie a teatrului universal. Însăși reprezentația

cu „Mult zgomot pentru nimic” în prima seară de deschidere a suitei de programe festive și a aniversării în același timp a nașterii dramaturgului, reprezentată pentru Teatrul Craiovean și pentru istoria teatrului românesc un eveniment de seamă. Spectacol inaugural jucat de trupa Teatrului Mamă – Teatrul Globe – de pe vremea lui William Shakespeare. Reconstruit în epoca modernă după cel original, de acum câți ani? Ia socoteți, dragi iubitori ai teatrului, de pretutindeni! De sute de ani acest teatru e acolo, pe malul Tamisei... mai mult, toate centrele Shakespeare din lume i-au imitat construcția specifică. Mi se pare o mare onoare de care Bienala de la Craiova pe bună dreptate a avut parte.

A urmat în cea de a doua seară, pe 24 aprilie, un alt eveniment de seamă. Reprezentația susținută de actorii Teatrului Național din Budapesta, a spectacole

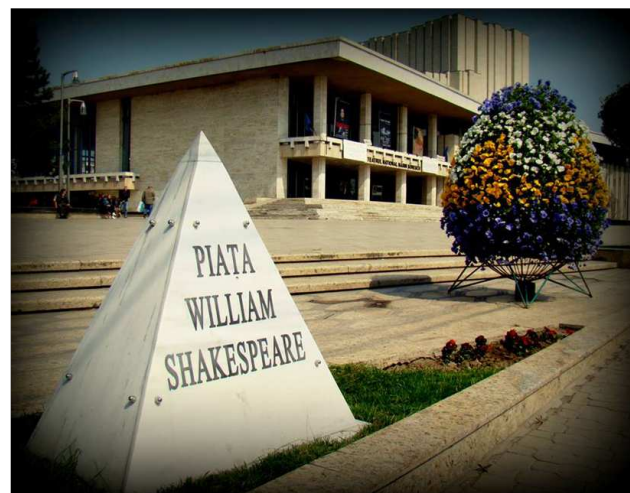
lului „Cum vă place” în montarea celebrului regizor român, *Silviu Purcărete*. Succesul reputat de actorii maghiari a fost foarte mare, dragi cititori, și a fost de răsunet. Prezența pentru a doua oară în acest „maraton” teatral, a unui teatru din Budapesta (într-o altă ediție a fost prezent Teatrul „Katona József” din Budapesta, cu „Troilus și Cresida”, în regia aceluiași *Silviu Purcărete*), demonstrează valoarea profesională deosebită la care a ajuns și teatrul ungar.

Au urmat spectacole

se de colectivul condus de profesorul *Volceanov*. După cum nu au lipsit nici expozițiile legate de numele și opera marelui dramaturg. De pildă, „Costumul Elisabetan” sau expoziții foto ale unor interpretări Shakespeare. A existat o suită de programe special întocmită pentru elevi, viitori spectatori de teatru. Nici acum nu a lipsit muzica din programul festivalului.

S-au prezentat spectacole de operă, concerte simfonice și câteva programe legate de o tematică foarte originală, ce abia urmează în anii viitori să fie în continuare urmărită: Shakespeare și Eminescu.

Nu am făcut decât o scurtă relatare a evenimentului, ce s-a dorit a fi unul

prezentate de teatre din Rusia, Lituania, Polonia, Ucraina, China, Armenia, Africa de Sud. Au avut loc conferințe și dezbateri ale criticilor de teatru, ale teatrologilor, ale shakespearologilor, prezentări ale noilor volume de opere tradu-

din evenimentele de importanță majoră a bătăliei ce o poartă Primăria Municipiului Craiova pentru dobândirea statutului de Capitală Culturală a Europei în anul 2021, pentru orașul Băniei. Să le dorim succes!
Anna Scarlat

Un deceniu de Festival Shakespeare la Jula

Teatrul Cetății din Jula va organiza în această vară pentru a zecea oară Festivalul Shakespeare. Evenimentul de la începutul lunii iulie, 3-13 iulie, va aduna din nou în Cetatea de la Jula cele mai însemnate spectacole Shakespeare din țară și din străinătate. Festivalul de zece zile se organizează începând din anul 2005 și a ajuns deja la nivel mondial. Renumele festivalului a trecut granițele țării, drept dovadă în fiecare vară regizori renumiți și teatre din toate colțurile lumii își aduc spectacolele la Jula, printre care Shakespeare Globe Theatre London sau Aquila Theatre New York.

Festivalul din acest an va debuta, pe 3 iulie, cu „Visul unei nopți de vară”, în interpretarea actorilor Teatrului Național din Budapesta și în regia regizorului georgian *David Doiashvili*. Unul dintre spectacolele deosebite se arată cel al Teatrului Shakespeare's Globe, din Londra, care vor prezenta comedia „Mult zgomot pentru nimic”, în regia lui *Max Webster*. Publicul va putea vedea și un „Othello” interpretat de doar 2 actori din Chile sau un „Hamlet” jucat de un singur actor polonez.

Față de anii trecuți, în această vară și pe străzile Julei se vor desfășura tot felul de spectacole stradale în centrul orașului. În programul celei de-a X-a ediții a Festivalului Shakespeare nu a fost inclus niciun spectacol din România, dar afișul Festivalului este, ca în fiecare an, creația unui artist român din Arad, *Onisim Colta*.

Citate din Shakespeare

„Lumea-ntreagă e o scenă
Și toți oamenii-s actori,
Răsar și pier, cu rândul,
fiecare: Mai multe roluri
joacă omu-n viață...”

(Cum vă place)

✱

„Polonius: Ce citești, măria-ta?

Hamlet: Vorbe, vorbe, vorbe.”

(Hamlet)

✱

„Glumind, bufonii - ades o nimeresc.”

(Regele Lear)

✱

„Oamenii ar trebui să fie ce par; iar cei care nu sunt, nu ar trebui nici să pară.”

(Othello)

E.Ș.

Întâlnire emoționantă la 50 de ani de la absolvirea liceului „Această clasă mi-a fost foarte dragă...”

Absolvenții promoției 1960–1964 de la Liceul „N. Bălcescu” din Iula și-au dat întâlnire, sâmbăta trecută, 17 mai, la 50 de ani de la terminarea școlii. Bucuria cea mai mare a fost atunci când foștii elevi și-au văzut diriginta, pe doamna **Ecaterina Tiritean**: „Faptul că am putut participa la această întâlnire mă face foarte fericită. Amintirea tuturor anilor pe care i-am petrecut împreună și amintirea acestei întâlniri am s-o duc cu mine în veșnicie”, a mărturisit doamna dirigintă.

Emoție, bucurie și melancolie sunt doar câteva din trăirile foștilor absolvenți atunci când s-au întâlnit după 50 de ani de la ultimele cursuri. Sâmbătă, la ora 12.00, în fața bustului lui Nicolae Bălcescu din parcul liceului s-au adunat 17 absolvenți ai promoției din urmă cu 50 de ani, ce și-au finalizat studiile liceale. Pentru a depăna amintirile frumoase din tinerețe și-au anunțat prezența 17 absolvenți. Dintre cei 27 de foști elevi, patru au trecut la cele veșnice (Ioan Cioca, Ioan Crâsta, Gheorghe Lazăr și Ioan Rus) iar șase nu au putut participa la întâlnire din diverse motive. După depunerea coroanei de flori la bustul lui Bălcescu, foștii elevi au fost salutați de directoarea adjunctă a liceului **Ana Radici Repisky**. Un fost elev al clasei, **Gheorghe Ardelean** s-a pregătit cu o surpriză inedită: din arhiva liceului a făcut rost de lucrările scrise la bacalaureatul din limba maghiară. Întâlnirea a fost organizată de fosta elevă, **Cornelia Nemeș**. A venit de la Budapesta să fie alături de foștii ei elevi și doamna dirigintă **Ecaterina Tiritean**.

✱

– Am avut emoții fiindcă nu am fost sigură dacă pot veni. La aparență sunt sănătoasă, dar am totuși necazuri cu tensiunea. Nu totdeauna mă simt prea

bine, de aceea s-a întâmplat că nici nu am fost la serbările școlare aniversare. Dar acum m-am rugat bunului Dumnezeu să mă ajute să pot veni, fiindcă această clasă mi-a fost foarte dragă. I-am iubit pe toți pe care i-am cunoscut în anii de liceu, dar clasa aceasta a fost o clasă foarte drăguță, bună, într-adevăr am fost ca și o familie. Pot să spun că alături de ei am avut cele mai multe evenimente care au rămas eterne. Faptul că am putut participa la această întâlnire mă face foarte fericită. Amintirea tuturor anilor pe care i-am petrecut împreună și amintirea acestei întâlniri am s-o duc cu mine în veșnicie”, ne-a mărturisit **Ecaterina Tiritean**, diriginta promoției 1960–1964. Doamna Tiritean este originară din Bătania și a fost referenta învățământului românesc din Ungaria până în anul 1988. A avut legătură permanentă cu școala, pedagogii care au activat aici.

– Când am ieșit în pensie de la Institut, am primit distincția „Pentru munca excelentă”, iar în 1994 am primit distincția de merit. În anul 2005 am primit diploma de aur la Universitatea ELTE din Budapesta, unde am terminat studiile, ne-a povestit despre viața ei doamna Tiritean.

Întâlnirea a fost concepută și organizată de fos-

ta elevă **Cornelia Nemeș**, care și-a amintit cu drag de anii petrecuți la cămin:

– Încă din prima lună a anului 2014 am început să organizez această întâlnire. Am dat telefoane, am scris scrisori, ș.a.m.d. Am terminat liceul 27 de persoane, 4 băieți au răposat deja, iar din cei 23 care suntem în viață 17 ne-am adunat astăzi la liceul românesc din Iula. Sunt foarte fericită că am reușit să ne întâlnim, munca și ostenala mea nu a fost zadarnică.

– Se pare că ați fost o clasă bine încheiată, dacă ați reușit să-i adunați după 50 de ani...

– Așa este, pentru că mulți dintre noi am fost împreună și la cămin. Pe acele vremuri, viața la cămin semăna cu viața unei

(Chitighaz) – s-a căsătorit cu **Maria Gros**, este inginer mecanic, economist în comerțul extern. Timp de zece ani a fost diplomat maghiar în România. Au doi copii, amândoi au devenit medici și trăiesc în America, au șapte nepoți.

2. **Maria Ardelean** (Chitighaz) – după admiterea

familiei mai mari. Fiindcă numai lunar mergeam acasă, erau organizate baluri special pentru noi. La cămin s-au dezvoltat relații de prietenie adevărate, chiar și primele îndrăgostiri. Pot să vă mărturisesc că pe soțul meu acolo l-am cunoscut, fiind și el absolventul liceului. Iar diriginta noastră, **Ecaterina Tiritean**, a fost ca a doua mamă pentru noi, ne-a mărturisit organizatoarea **Cornelia Nemeș**, care ne-a mai spus că prima întâlnire au avut-o după 24 de ani de absolvire, apoi la 30, 40 și acum la 50 de ani.

✱

Ajunsă la o vârstă respectabilă, cu o bogată experiență de viață, fosta dirigintă **Ecaterina Tiritean** a strigat catalogul, iar fiecare a dat timpul înapoi și a depănat momentele vieții sale:

1. **Gheorghe Ardelean**

la liceu a lucrat la Azilul Bătrânilor din Iula, a fost economișă și casieră. Are un băiat. În 2000, după 36 de ani petrecuți pe câmpul muncii s-a pensionat.

3. **Dinca Atyimás** (Cenadul Unguresc) – după bacalaureat a lucrat ca revizor la Uzina de Textile (Textilművek). Are un băiat și o fată și se bucură de zilele petrecute cu singurul nepot.

4. **Teodor Avramuț** (Micherechi) – după terminarea școlii superioare de ofițer și-a continuat studiile în Rusia, unde timp de cinci ani a studiat la Academia de ingineri. A lucrat ca inginer la aeroportul din Kecskemét. Are un copil și doi nepoți.

5. **Maria Borșa** (Bedeu) – cei doi copii ai săi sunt avocați, unul dintre ei trăiește în străinătate, are patru nepoți. Trăiește în Budapesta.

6. **Maria Buta** (Micherechi) – după terminarea liceului a devenit educatoare. A lucrat 30 de ani ca educatoare la grădinița din Micherechi. Are doi copii, o fată și un băiat și se bucură de cinci nepoți. Trăiește în Micherechi.

7. **Florentina Cefan** (Micherechi) – după bacalaureat a lucrat la Bichișciaba. În anul 1969 s-a căsătorit, apoi 13 ani a lucrat la cooperativa agricolă din Iula. A devenit economișă. Din anul 2002 este pensionară. Are doi copii și patru nepoți. De 18 ani este văduvă.

8. **Elisabeta Erdei** (Săcal) – a fost absentă.

9. **Ioan Finna** (Chitighaz) – nu a participat la întâlnire.

10. **Irma Gaál** (Săcal) – a lucrat ca educatoare la grădinița din Apatu. În 1967 s-a căsătorit, după care s-a mutat la Körösnagyharsány. Are doi copii, băiatul trăiește la Seghedin, iar fata la Budapesta. Se bucură de cei doi nepoți de 13 și 10 ani.

11. **Ecaterina Mureșan** (Bătania) – a lucrat la grădinița din Micherechi și Bătania, dar a fost și vânzătoare. Are un copil care locuiește la Bichișciaba. Trăiește în Bătania.

12. **Ecaterina Nedrau** (Chitighaz) – timp de 40 de ani a lucrat la căile ferate, dintre care 30 de ani ca revizor. A fost pensionată în 2005, dar pe lângă pensie a mai activat până în 2012. Are trei copii, fata cea mai mare este avocat, al doilea copil este informatician, iar cel mai mic este director comercial. Are un nepot.

(Cont. în pag. a 12-a)

Prințul Charles face parte dintr-un grup de iubitori ai naturii care cred că au descoperit în Transilvania o idilă rurală de mult pierdută în Marea Britanie, notează într-un comentariu Daily Telegraph.

Scriitori precum William Blacker și Patrick Leigh Fermor sau pictori peisagiști precum Tim Scott Bolton au descris peisajul romantic al Transilvaniei, unde „fânul este încă prins în baloturi, iar plugurile sunt trase de cai”.

Conservaționistul Nat Page, al cărui ONG, Fundația Adept, protejează peisajul Transilvaniei, crede că această parte a României, unde prințul Charles deține mai multe proprietăți, este cu mult mai mult decât un refugiu nostalgic pentru boemii burghezi. Page va găzdui prima ediție a Festivalului Transilvania la Londra săptămâna viitoare.

În timp ce în Marea Britanie peste 95% dintre pajiștile pline de specii de floră sălbatică au dispărut

Pe calea regală spre Transilvania

de la al Doilea Război Mondial, în România te poți plimba pe întinderi mari de pajiști încântătoare. Botanistul favorit al prințului, John Akeroyd, îl însoțește adesea pe Charles, care a descoperit această parte a lumii în urmă cu 15 ani, în timp ce se plimba pe pajiștile din jurul fermei sale de lângă satul săsesc Viscri. „Este un mozaic de păduri, pășuni și fâșii arabile, la fel ca în

Anglia secolului al XIX-lea”, povestește Akeroyd.

La festivalul de săptămâna viitoare, la care va participa și Prințul Charles, biograful Artemis Cooper va descrie ritmul liniștit al vieții de aici, alimentele simple și pensiunile rustice pe care scriitorul Patrick Leigh Fermor le-a întâlnit într-o Transilvania pe care a vizitat-o la 18 ani, în anii '30, și pe care a descris-o în cartea sa „Between the Woods and the Water”. De atunci, peisajul s-a schimbat puțin, așa cum poate fi văzut în expoziția de peisaje pictate de artiști britanici din cadrul festivalului.

Page este însă bucuros că festivalul dezvăluie și cât de importantă este Transilvania modernă pentru fermierii, naturaliștii și conservaționiștii din întreaga Europă. La târg, Akeroyd va discuta despre relația dintre agricultură și fauna și flora din Transilvania. „Oamenii se concentrează prea mult pe nostalgie, însă cei care cunosc

Transilvania înțeleg că nu are niciun sens să renunți la practicile bune”, explică el.

Spre deosebire de Marea Britanie și de Franța, unde fermele devin mai mari, Transilvania are sute de terenuri mici, gestionate de mii de ani de către localnici. „Din cele 12 milioane de ferme din Europa, patru milioane sunt în România”, explică Page. În Transilvania „există armonie între oameni, stilul lor de viață și mediu”, explică la rândul său contele Kálnoky, cel care administrează ferma Prințului de Wales de la Viscri.

Fundația Adept și-a asumat misiunea de a proteja pajiștile cu plante sălbatice ale Transilvaniei, într-un moment în care tinerii se mută la orașe, iar investitorii stau la coadă pentru a cumpăra terenuri agricole pentru sume mici. Transilvania „este în pericol de a deveni asemenea nordului Franței doar câmpuri plictisitoare”, atrage atenția Tim Scott Bolton, unul dintre pictorii, sprijiniți de Prințul de Wales, care a călătorit în România în luna septembrie pentru a picta un mod de viață pierdut în alte părți ale Europei.

Înainte de a crea Fundația Adept, Page a vrut să protejeze satele săsești din zonă, însă după ce a fost martor la amenințarea cu care se confrunta agricultura, a decis să se concentreze asupra peisajului. „Cui îi pasă dacă localnicii pun antene de satelit? De ce ar

trebui să fie lipsiți de internet, de mașini și de tractoare? Este mult mai important ca peisajul să se păstreze înfloritor”, explică el.

Fundația ajută fermierii să solicite subvenții europene pentru sprijinirea metodelor lor agricole durabile și a creat puncte de colectare a laptelui în sate pentru a le permite sătenilor să concureze pe piață.

Pentru William Blacker, care a descris în cartea „Along the Enchanted Way” traiul în comunitatea românească, doar în aceas-

tă parte a Europei cititorul va înțelege ce a pierdut Marea Britanie odată cu modernitatea. Blacker este totodată convins că cea mai mare amenințare la adresa peisajului transilvănean nu o reprezintă internetul în bandă largă, ci localnicii care pleacă și sunt înlocuiți de persoane care își fac aici o a doua casă în căutarea unei idile pierdute.

(AGERPRES)

O analiză a străzii: „București, unde ești?”

Filmul documentar „București, unde ești?” în regia lui Vlad Petri a fost desemnat câștigător al Premiului Publicului, pe 15 mai, la închiderea Festivalului Filmului European, într-o ceremonie care a avut loc la Cinema Elvira Popescu de la Institutului Francez din București.

„Vă mulțumesc pentru premiu! Vreau să mulțumesc tuturor susținătorilor care au votat acest film, mulțumesc și Festivalului Filmului European pentru că a găzduit aici proiecții importante și interesante.

(...) Filmul va avea premiera la TIFF, după care va intra în cinematografe din 13 iunie”, a spus Vlad Petri

la primirea distincției. Documentarul „București, unde ești?” a putut fi văzut în avanpremieră duminică, 11 aprilie, la Cinema Elvira Popescu, după care regizorul Vlad Petri a răspuns întrebărilor spectatorilor. El a spus că filmul său este unul „despre societatea în care trăim, cu bune și rele”.

Premiul Publicului este o distincție onorifică acordată de FFE filmului cu cele mai multe voturi înregistrate pe site-ul www.ffe.ro.

Filmul prezintă cum după 23 de ani de la Revo-

luție, oamenii se întorc în stradă, recucerind spațiul public. Vlad Petri le urmărește poveștile pentru o perioadă de 1 an, de la primele zile ale protestelor până în zilele Referendumului pentru demiterea

președintelui. Acesta nu e un film didactic despre un fenomen politic, e o analiză a străzii pornind de la poveștile oamenilor, de la revendicările, dorințele și viziunile lor despre democrație.

TV

Jurnal de front

Vineri, 23 mai, ora 15.00, TVR 2

Invitat: Călin Hentea

Călin Hentea a fost ofițer în cadrul M.Ap.N., ofițer specialist în operații psihologice în Statul Major General, jurnalist militar de televiziune și presă scrisă. El a făcut parte din mai multe misiuni NATO în Albania, Kosovo și Afganistan și este doctor Magna cum laude în științe militare cu o teză despre propagandă și operații informaționale.

Protagonistii acestui talk-show sunt corespondenți români de linia întâi din zone de risc și conflict, împreună cu întâmplările lor.

„Jurnal de front” va fi de fiecare dată o confesiune-alarmă despre cât de aproape poate fi oricând frontul. Un mesaj pacifist și profund uman, dar și o lecție de înțelegere a istoriei și a convulsiilor lumii contemporane.

Tradiții de la bunica

Sâmbătă, 24 mai, ora 23.45, Național TV

Cu: Valentina Fătu

„Tradiții de la bunica” este un show gastronomic tradițional, prezentat de actrița Valentina Fătu și de un personaj pe care, cu siguranță, îl veți îndrăgi: Nae Alexandru. Gazdele emisiunii îi învață pe telespectatori cum să gătească sănătos produse tradiționale românești cu ajutorul unui cuptor modern. În fiecare ediție urmăm pregătirea preparatelor de la început și până la scoaterea lor din cuptor. Așa învățăm să gătim sănătos, cu produse moderne și cu bani puțini, chiar la noi acasă. În fiecare episod, în afară de lecția de bucătărit, avem parte și de invitați din zona muzicii populare care vor condimenta emisiunea cu momente de muzică tradițională.

Felicia, înainte de toate

Duminică, 25 mai, ora 20.10, TVR 2

Într-o epocă în care călătorim fără nici un problemă, în care un zbor cu avionul e ca un drum cu autobuzul și într-o cultură care ne susține în găsirea unui loc doar al nostru, oriunde sub soare, „Felicia, înainte de toate” vorbește despre înstrăinarea unei femei de 40 de ani, care crezuse că își urmasese pasiunile, dar care nu mai știe unde îi este locul acum.

FILM

Aplauze la Cannes pentru filmul lui Cornel Mândruțu

Se pare că atât de mult iubesc câinii și organizatorii Festivalului de Film de la Cannes încât nici măcar nu s-au deranjat să spună corect titlul filmului regizorului maghiar de origine română Cornel Mândruțu (Mundruczó Kornél). În loc de „White God” (Dumnezeu Alb) au anunțat titlul filmului ca „White Dog” (Câine alb).

Filmul lui Mândruțu a fost selectat să participe la categoria „Un certain regard”. Prezentarea filmului a avut loc sâmbătă, 17 mai, și a cucerit publicul atât prin subiect cât și prin prezența la lansare a câinelui-erou principal Hagen. Acesta a intrat pe scena de la Cannes alături de membrii echipei de filmare, în frunte cu regizorul Cornel Mândruțu. Hagen, „îmbrăcat” cu papion, la conferința de presă dinaintea prezentării filmului, spre marea bucurie a fotografiilor prezente, l-a lins pe față pe regizor.

Filmul lui Mândruțu tratează istoria prieteniei dintre o fetiță și un câine. Acțiunea este plasată într-o lume utopică, în care stăpânii trebuie să plătească o suprataxă după fiecare corcitură, de aceea îi aruncă în stradă cu sutele. Tatăl fetei de 13 ani, Lili, scapă și el de Hagen, cățelul fetei, iar Lili pleacă în căutarea lui. Între timp câinii aruncați în stradă se revoltă și, conduși de Hagen, pornesc să se răzbune pe oameni.

După premiera mondială a peliculei „Fehér Isten” (White Dog, Dumnezeu alb) pe 17 mai, la Cannes, unde a fost răsplătit la final cu lungi aplauze, filmul va ajunge în cinematografele din Ungaria pe 12 iunie 2014.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

26 MAI, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

27 MAI, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

28 MAI, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

29 MAI, JOI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

30 MAI, VINERI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

31 MAI, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: „Pe undele Europei” — emisiune euroregională realizată de studiourile de radio din Timișoara și Seghedin 17.55: Încheiere

1 Iunie, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” — emisiune religioasă 17.00: Sinteză știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 28 mai, m1, ora 13.00
joi, 29 mai, Duna TV, ora 6.35

În emisiunea în limba română veți avea ocazia să revedeți portretul unui venerabil preot ortodox din București. Cu toate că niciodată n-a trăit în Ungaria, părintele Nicolae Bordașiu are o legătură strânsă, sufletească cu noi, sfinția sa fiind descendentul primului preot ortodox român din Micherechi, Ioan Bordașiu. Părintele Nicolae Bordașiu, pe data de 22 mai, a împlinit venerabila vârstă de 90 de ani, la care, prin voința lui Dumnezeu, și acum slujește în mijlocul credincioșilor săi, în Biserica Ortodoxă Sfântul Silvestru din București. Viața lui se aseamănă cu o carte de istorie vie.

Realizator: Ștefan Crâsta

“I love reading. I read about 3 hours a day. My favorite book is Facebook.”

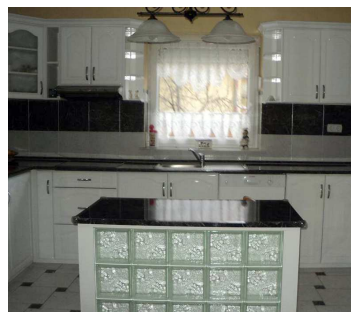
— Îmi place să citesc. Citesc cam 3 ore pe zi. Cartea mea preferată este Facebook.

MICA PUBLICITATE

Casă de vânzare în Jula

Casă de vânzare în Jula, în apropierea Băilor Cetății. Casa are 10 camere, 6 băi, 2 bucătării și sufragerie. Se află pe strada Sittye nr. 19. Preț: 230.000 EUR. Număr de contact: +36-30-322-5410 (Vorbim limba română).

Glume

Tata: — Tanti Maria pleacă acasă, ce trebuie să spui?

Fiul: — Nu știu.

Tata: — Dar ce spun eu tot timpul la plecare?

Fiul: — În sfârșit a plecat vaca asta grasă care a mâncat tot salamul și cașcavalul.

Stimați fumători, de acum în toate pachetele de țigări va exista o țigară otrăvită. Ministerul Sănătății s-a saturat deja să atenționeze, de aceea a hotărât să organizeze un concurs.

Se trezește un moș de la țară pe la mijlocul nopții, se uită pe geam și vede că niște hoți îi fură grâul din magazie. Desigur, sună la poliție:

— Veniți repede, hoții îmi fură tot grâul.

— Ne cerem scuze, dar prin apropiere nu avem nici o mașină de patrulă liberă. La revedere.

Sună moșul iar peste 5 minute:

— Puteți să nu mai veniți, eu deja pe toți i-am împușcat.

Peste trei minute, la poarta moșului vreo 5 mașini de poliție, chiar și șeful poliției. Prind ei hoții, iar șeful îl spune moșului:

— Tu boșorog bătrân, de ce ai spus că i-ai împușcat?

— Dar voi de ce ați spus că nu aveți nicio mașină liberă?

Întâlnire emoționantă la 50 de ani de la absolvire „Această clasă mi-a fost foarte dragă...”

(Urmare din pag. a 9-a)

13. **Maria Negru** (Apateu) – din motive familiale nu a fost prezentă la întâlnire.

14. **Elena P. Mogyorós** (Bedeu) – nu a fost prezentă la eveniment.

15. **Ioan Precup** (Jula) – a devenit profesor de română și maghiară. În anul 1968 s-a mutat la Kunszentmárton. Are o fetiță care a devenit profesoară și are doi nepoți. În timpul liber este preocupat de pictură și de scris.

16. **Ana Șimonca** (Chitighaz) – din motive de sănătate nu a fost prezentă.

17. **Gheorghe Șimonca** (Chitighaz) – după bacalaureat a învățat meseria de tehnician auto la Szolnok. Zece ani a fost planor. Are doi copii și o nepoată.

18. **Maria Sarca** (Chitighaz) – a devenit profesoară de română și istorie. După terminarea școlii superioare, împreună cu soțul său, s-au mutat la Győr. S-au întors apoi la Chitighaz, unde a predat la școala românească timp de 40 de ani. Este autoarea a două cărți. Prima sa carte evocă trecutul școlii românești din Chitighaz, iar cealaltă are ca temă obiceiurile de nuntă la românii din Chitighaz.

19. **Sofia Selejan** (Chitighaz) – a fost profesor de votat de matematică și desen la școala generală românească din Chitighaz. Trăiește în Chitighaz. Are doi copii, un băiat și o fată, și se bucură de trei nepoți.

20. **Elena Taga** (Săcal) – a

devenit învățătoare. A petrecut 40 de ani pe tărâmul pedagogiei, a predat la școlile din Săcal, Apateu și Komádi. Are doi copii, băiatul a devenit inginer silvic, fata a fost membra Baletului din Pécs. Azi se bucură de cei opt nepoți ai săi.

21. **Cornelia Târnovan** (Băntania) – a devenit inginer în alimentația industrială. Este soția lui Vasile Nemeș, și el fiind absolvent al acestui liceu. A fost revizor la Török-szentmiklós, a lucrat și la Szolnok. Apoi s-au mutat la Budapesta. Are două fete și doi nepoți. Este membra Societății Culturale din Budapesta și a Autoguverării Românești din Szentendre.

22. **Maria Tóth** (Cenadul Unguresc) – nu a participat la întâlnire.

23. **Elena Tiritean** (Bichișciaba) – după terminarea Institutului Pedagogic din Sarvaș a lucrat ca educatoare la Biharugra, Okány și Bichișciaba. Din anul 1976 până în 2006 a lucrat la o singură grădiniță. Are doi copii, pe unul dintre ei, împreună cu nepoata sa de trei ani, în 2010 l-a pierdut în urma unui accident mortal din Turcia. Azi se bucură de viața de pensionar alături de nepoții săi.

*

Fiindcă întâlnirea promoției 1960–64 s-a organizat în perioada pascală, la

propunerea dirigintei, ora de dirigiență a fost încheiată cu cântecul „Hristos a Înviat!” Timp de câteva ore, foștii elevi au depănat

amintiri, au povestit despre viața lor, în speranța că se vor mai vedea în acest cerc prietenesc și în anii următori.

Ana Cioca

FOAIA
românească
23 mai 2014
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2014: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Ministerul Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (București, România).